

VALTUUSTOALOITE

KEMIJÄRVEN KAUPUNGINVALTUUSTO 21.2.2022

Julkisuusperiaate on oikeusvaltiomme keskeisiä peruskiviä. Julkisuuslaki ei kuitenkaan koske osakeyhtiölain (624/2006) alaisia yhtiöitä. Näiden asiakirjat ovat lähtökohtaisesti luottamuksellisia.

Ongelmallista on se, että kuntayhtiöiden vastuut ovat käytännössä julkisen sektorin vastuita, mutta yhtiöitä hallinnoidaan ilman julkisuusvelvoitteita. Monilta osin kyse on kuitenkin veronmaksajien kantamista riskeistä. Yhtiöihin sisältyy myös epäeettisen toiminnan riski jos toiminnan valvonta on käytännössä vain yhtiön hallituksen ja tilintarkastajien vastuulla.

Harvoin tullaan kuitenkin ajatelleeksi, että kunnan omistama osakeyhtiö saa toimia julkisuuden osalta kuten kuntakin: mikään laki ei velvoita yhtiöitä salaamaan asiakirjoja. Julkisuusmyönteinen kunta voi määrittää omistajaohjausperiaatteissaan yhtiöiden toiminnan julkiseksi. Osakeyhtiölaki ei siis edellytä, että kunnallisten yhtiöiden pitäisi välttämättä salata asioitaan.

Kuntaliiton mukaan (lähde: Konserniohjauksen kipukohtia -lehtinen 13.9.2018) laissa ei ole säännöksiä yhtiön hallituksen kokouksen pöytäkirjojen julkisuudesta. Yhtiön hallitus päättää missä laajuudessa se haluaa pöytäkirjoja julkistettavan. Mikäli kunnallinen yhtiö on toimittanut esimerkiksi yhtiön hallituksen pöytäkirjat kunnalle eli käytännössä konsernijohdolle, ne ovat julkisuuslain alaisia salassa pidettäviä tietoja lukuun ottamatta. Tällaisia salassa pidettäviä ovat esimerkiksi henkilötiedot.

Me allekirjoittaneet teemme valtuustoaloitteen **Kemijärven kaupungin määräämisvallassa olevien yhteisöjen ja säätiöiden hallitusten kokousten pöytäkirjojen lähettämisestä kaupungille konsernivalvontaa ja omistajaohjausta varten, käytännössä kaupunginhallitukselle. Aloitteessamme esitämme tämän periaatteen kirjaamisen sekä konserniohjeeseen että yhtiöjärjestyksiin.** Parhailtaanhan esimerkiksi Kemijärven Kehitys Oy:n yhtiöjärjestys tulee päivitettäväksi ja siinä yhteydessä myös julkisuusperiaate voidaan ottaa huomioon.

Yhtiöiden lähettämistä pöytäkirjoista tulee luonnollisesti poistaa yrityssalaisuudet ja henkilötiedot sekä muut salassa pidettävät tiedot. Näitä lienee pöytäkirjoissa hyvin harvoin. Aloitteessa esitetyt toimenpiteet lisäävät luottamusta kaupunkilaisten tiedonsaantiin sekä vahvistavat kunnallista demokratiaa.

Peeter Iivari
PEETER IIVARI

Reetta Rajala
Jani Rajala

[Signature]

Antti Oksanen
Antti Oksanen

Paula Alatalo

Jani [Signature]